

ZUBERSKÉ NOVINY

P O D R O H Á Ć S K Y O B Ć A S N Í K

Ročník XV.

Číslo 2

21. 4. 2011

Nové priestory pre hasičov odovzdané

Nová hasičská zbrojnica je vybudovaná pri zadnej časti budovy obecného úradu. Foto: Pavol Šroba

Pásku pri otvorení zbrojnice prestrihli, zľava: Peter Sršeň, riaditeľ územného výboru Dobrovoľnej požiarnej ochrany so sídlom v Dolnom, Jozef Púčik, riaditeľ OR HaZZ v Dolnom Kubíne, krajský riaditeľ Jaroslav Kapusniak, Erika Jurinová, poslankyňa Národnej rady, Miroslav Mikolášik europoslanec, minister vnútra Daniel Lipšic a starosta obce Vladimír Šiška.

Novú zuberskú hasičskú zbrojnicu, zástavu a sochu sv. Floriána, patróna hasičov, posvätil správca farnosti vdp. Marián Dopater. Foto: Vladimír Žuffa

V piatok 8. apríla 2011 bola v našej obci veľká hasičská slávnosť. Za účasti mnohých hostí a obyvateľov obce bola slávnostne otvorená a do užívania odovzdaná nová hasičská zbrojnica. Pozvanie starostu obce Vladimíra Šišku prijali a otvorenia sa zúčastnili významní hostia: minister vnútra Slovenskej republiky Daniel Lipšic, poslanec európskeho parlamentu Miroslav Mikolášik, poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky Erika Jurinová. Za hasičský a záchranný zbor SR pozvanie prijali krajský riaditeľ Jaroslav Kapusniak a okresný riaditeľ Jozef Púčik. Na otvorení nechýbali starostovia susedných obcí, poslanci obecného zastupiteľstva a početné zastúpenie členov obecného hasičského zboru a dobrovoľného hasičského zboru zo Zuberca i občanov našej obce.

Po príhovore starostu nasledoval príhovor a pozdrav ministra vnútra Daniela Lipšica, ktorí vyzdvihol veľmi aktívnu činnosť hasičov pri ochrane majetku všetkých ľudí. Všetkých prítomných pozdravil aj europoslanec Miroslav Mikolášik, ktorý okrem iného vyzdvihol nadšenie dobrovoľného hasičského zboru a jeho i obecný úspech. Po slávnostnom otvorení a prestrihnutí pásky nové priestory hasičskej zbrojnice posvätil správca farnosti Marián Dopater. Posvätil tiež novú zástavu s historickým mottom hasičských zborov Bohu na slávu, blížnemu na pomoc a sochu patróna hasičov sv. Floriána. Potom starosta obce odovzdal symbolický kľúč od nových priestorov veliteľovi

obecného hasičského zboru Miroslavovi Filekovi. Všetkých prítomných pozval na prehliadku novovybudovaných priestorov.

Naša obec je od najbližšej profesionálnej hasičskej stanice vzdialená 20 kilometrov, má množstvo penziónov, hotelov, je tu skanzen s množstvom drevených budov. Prítomní funkcionári hasičského a záchranného zboru nevyhlásili v budúcnosti možnosť zriadenie stálej služby. Obyvatelia obce, ale aj okolitých turistických lokalít ako sú Huty, Veľké i Malé Borové, či Oravice, by získali lepšiu ochranu pred požiarimi.

Mgr. Pavol Šroba
predseda Dobrovoľného
hasičského zboru Zuberec

Zvon zmŕtvychstania

Cyril Harmata Milotínsky

Chorál tmavých múrov
spieva, hučí, zvoní,
opona oltára
zázrakom sa cloní.

Veliteľ Kristus Kráľ
preráža tmu hrobu,
žehná dychom tela
velkonočnú dobu.

Oheň spálil mraky
nezištnej úzkosti,
keď blesk svätých očí
rozbil sto žalostí.

Národ spieva hymnu
k oslave Víťaza,
ľúboľ oheň lásky
v ornáte veľkňaza.
(1942)

V Zuberci pôsobí viac ako 50 dobrovoľných hasičov všetkých vekových kategórií.
Foto: Pavol Šroba

Slávnosti otvorenia hasičskej zbrojnice sa zúčastnilo viacero občanov, ale i starostovia okolitých obcí.
Foto: Vladimír Žuffa

Z príhovoru starostu obce Vladimíra Šišku na otvorení novej hasičskej zbrojnice

Nová hasičská zbrojnica v našej obci výrazným spôsobom skvalitní činnosť obecného hasičského zboru a dobrovoľných hasičov v Zuberci. Našu obec už dlhšie trápil problém nedostatočných priestorov pre hasičskú zásahovú techniku. Hasičská zbrojnica bola doteraz v technicky a kapacitne nevyhovujúcich priestoroch obecného úradu a na garážovanie hasičskej cisterny bol využívaný priestor v objekte RPD Zuberec. Dnes s radosťou môžeme konštatovať, že prístavbou budovy obecného úradu sa poriadili pre obecný hasičský zbor vytvoriť nové a účelné prevádzkové priestory.

Projekt prístavby hasičskej zbrojnice bol financovaný z prostriedkov Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Regionálneho operačného programu a opatrenia Infraštruktúra nekomerčných záchranných staníc. Celkové investície dosiahli výšku 320 465 €, z toho sú oprávnené náklady 282 086 €. Z tejto čiastky nám Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR poskytne 267 982 €, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených nákladov. Za to veľmi pekne ďakujeme.

Príprava projektu začala už v roku 2007, v januári 2008 bolo vydané územné rozhodnutie, nasledovalo vysporiadanie a odkúpenie časti pozemku, v júli 2008 bolo vydané stavebné povolenie a v septembri 2008 podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok (NFP). Prvá žiadosť o NFP nám nebola schválená. Opakovane sme podali žiadosť po roku, v septembri 2009. Táto nám už bola schválená. Nasledovalo verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby. Po splnení všetkých formálnych podmienok sme v máji 2010 podpísali, vtedy ešte s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja, zmluvu o poskytnutí NFP. Vo vzájomnej spolupráci s projektantom,

poslancami obecného zastupiteľstva a okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru, sa nám podarilo správne navrhnuť, vytvoriť a podať žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekt s názvom Prístavba hasičskej zbrojnice. Za to, že ideme vyzerá tak dobre, chcem poďakovať projektantom Ing. Jánovi Potomovi s kolektívom z Ružomberka. Veľmi ďakujem dodávateľovi stavby spoločnosti Furmet Group, s.r.o., Považská Bystrica, menovite jej stavbyvedúcemu Karolovi Staňovičovi za zodpovedne vykonané stavebné práce, za dodržiavanie harmonogramu prác a ukončenie stavby v termíne.

Ďakujem tiež Ing. Štefanovi Pintekovi za výkon stavebného dozoru. Stavebné práce boli začaté v máji 2010 a ukončené v decembri 2010. Doba výstavby tak trvala 8 mesiacov, omnoho kratšie ako samotná príprava na výstavbu. Všetky práce boli vykonané nielen v termíne, ale aj kvalitne.

Obec získala nové priestory, v ktorých bude umiestnená doterajšia hasičská technika, výstroj a výzbroj, ktorá má už svoje roky. Využívam preto dnešnú prítomnosť ministra vnútra Daniela Lipšica, aby som ho požiadal o podporu pri žiadosti o obnovenie obecného hasičskej techniky. Dobrovoľný hasičský zbor v Zuberci bol založený už v roku 1925 a odvtedy je nepretržite činný a aktívny. V súčasnosti máme veľa mladých zapálených hasičov, ktorí sa nielen aktívne zapájajú do zásahov pri požiaroch v obci a okolí, ale i do súťaží hasičských zborov na Orave. Ich zásahy sú nenahradiateľné najmä pri živelných a iných pohromách v obci. Za to im tiež patrí poďakovať. Tešilo by nás, keby sa obecný hasičský zbor podarilo vybaviť novou technikou, aby mohol účinnejšie zasahovať pri hasení požiarov.

Pripomienky k územnému plánu treba podať do 30. apríla

V nedeľu 3. apríla 2011 sa v sále kultúrneho domu konalo verejné prerokovanie návrhu územného plánu obce s občanmi. Prerokovania sa zúčastnilo viac ako 150 obyvateľov obce a 28 zástupcov organizácií a orgánov štátnej správy. Nasledujúci deň v pondelok bol územný plán prerokovaný s dotknutými orgánmi štátnej správy, organizáciami, susednými obcami a žilinským samosprávnym krajom.

V úvode rokovania starosta obce oboznámil prítomných občanov s doterajšou históriou spracovania územného plánu obce. Predchádzajúcou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec je dokument z roku 1988. Jeho riešiteľom bol Urbion Žilina, hlavný riešiteľ Ing. arch. Peter Čerňanský. Plán bol schválený Stredoslovenským Krajským národným výborom v Banskej Bystrici. K nemu boli v ďalších rokoch prijaté čiastkové zmeny týkajúce sa komplexného strediska cestovného ruchu Habovka – Zuberec. Tejto zmene návrhu riešenia predchádzala územnoplánovacia dokumentácia, ktorá je súčasťou návrhu Doplnku č. 2 Územného plánu Vysokých Tatier, Západných Tatier, Oravy a Spišskej Magury. Doplnok č. 2 obsahoval výsledný návrh územného plánu krajinného celku Roháče a územných plánov zón Habovka – Zuberec, Brestová – Prieves, Zverovka a Nová Lesná. Záväzná časť ich riešenia bola schválená uznesením vlády SSR č. 107/1983. Pre časť úze-

mia obce bol v roku 2000 vypracovaný Územný plán rekreácie zóny Brestová – Prieves, aktualizácia, zmena a doplnok, autor: Ing. arch. Peter Čerňanský, Žilina. V obecnom zastupiteľstve bola aktualizácia prerokovaná a schválená 2. februára 2001. Zastupiteľstvo uznesením č. 15/2001 bod 2, písm. d, schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Zuberec č. 1/01 o záväzných častiach územného plánu zóny Brestová – Prieves. Až do súčasnosti je platným územným plánom, podľa ktorého sa uskutočňuje rozvoj naše obce.

Obecné zastupiteľstvo v roku 2004 rozhodlo o obstaraní nového územného plánu obce. Obec Zuberec, ako príslušný orgán územného plánovania, začala proces spracovania nového územného plánu v roku 2005. Nasledovalo oboznámenie všetkých účastníkov s týmto zámerom a získavanie potrebných podkladov. Ďalším krokom bolo v roku 2006 spracovanie krajiny – ekologického plánu a v roku 2007 spracovanie priesku-

mov a rozborov, ktoré sú súčasťou Územného plánu obce. Ich spracovateľom je Ing. arch. Pavel Kropitz zo Žiliny. Sú to dokumenty, ktoré sa neschvaľovali a ktorých cieľom bolo získanie poznatkov pre optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia a identifikovanie problémov v území.

Po týchto dokumentoch obec v roku 2008, prostredníctvom Ing. arch. Evy Zatkovej, zabezpečila spracovanie zadania. Zadanie už podliehalo procesu prerokovania a vyhodnoteniu pripomienok s dotknutými orgánmi a verejnosťou. Po kladnom posúdení návrhu zadania Krajským stavebným úradom v Žiline obecné zastupiteľstvo v januári 2009 zadanie schválilo. Počas spracovania návrhu spracovateľ zvolal niekoľko výrobných výborov za účasti Stavebnej komisie i obecného zastupiteľstva. Výsledný návrh je zverejnený od 8. marca na úradnej tabuli obce i na internetovej stránke obce, kde sa každý môže oboznámiť s grafickou i textovou časťou. Pripomienky k návrhu je možné podávať na obecný úrad do 30. apríla 2011.

Občanov prítomných na verejnom prerokovaní územného plánu obce následne Ing. arch. Eva Zatková, ako odborné spôsobilá osoba, oboznámi-

la s ďalším procesom prerokovania návrhu. Po 30. apríli 2001 sa všetky pripomienky, v spolupráci so spracovateľom a obecným zastupiteľstvom, vyhodnotia. Potom sa územný plán predloží Krajskému stavebnému úradu v Žiline na preskúmanie súladu s územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa, postupu pri obstarávaní, prerokovaní a vyhodnocovaní pripomienok k návrhu. Proces spracovania nového územného plánu obce Zuberec sa uzavrie jeho schválením v obecnom zastupiteľstve a schválením záväzných častí všeobecným záväzným nariadením obce.

Spracovateľ územného plánu Ing. arch. Pavol Kropitz oboznámil prítomných so samotným návrhom, s riešením jednotlivých funkčných plôch - pre bývanie, rekreáciu, poľnohospodárstvo, výrobu a služby, športových plôch a oddychové plochy, s riešením ciest, komunikácií, parkovísk a chodníkov, vodného hospodárstva, energetiky, záberov poľnohospodárskej a lesnej pôdy a ochrany prírody. Po prezentácii návrhu Ing. arch. Kropitz odpovedal na otázky prítomných a niektoré návrhy vysvetlil podrobnejšie.

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce

Ščítanie obyvateľov, domov a bytov

V dňoch 13. 5 – 6. 6. 2011 sa na Slovensku uskutoční, podľa zákona č. 263/2008, sčítanie obyvateľov, domov a bytov. Prípravu, priebeh a vykonanie koordinuje, riadi a metodicky zabezpečuje Štatistický úrad Slovenskej republiky. V rámci sčítania obec zabezpečuje množstvo úloh vo svojej kompetencii. Ide hlavne o: určenie zamestnancov, ktorí budú plniť funkciu gestorov sčítania v obci, zabezpečenie účasti zástupcov obce na školeniach, vypracovanie a predloženie obvodnému úradu návrhu na vytvorenie sčítacích obvodov, vyber sčítacích komisárov a ich náhradníkov, prevzatie tlačív na sčítanie od obvodných úradov a ich odovzdanie sčítacím komisárom a pod.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 sa vykoná na celom území Slovenskej republiky k 21. máju 2011. Rozhodujúcim okamihom sčítania je polnoc z piatka 20. mája 2011 na sobotu 21. mája 2011. Všetky udalosti, akými sú narodenie dieťaťa, úmrtie, sobáš, sťahovanie, zmena zamestnania a pod., ktoré sa udejú do polnoci 20. mája 2011, budú občania zapisovať do sčítacích formulárov. Všetky udalosti, ktoré sa udejú po polnoci 20. mája 2011, budú už

predmetom zisťovania v ďalšom sčítaní. Postup pri sčítaní upravuje vyššie uvedený zákon a Nariadenie vlády SR č. 1/2011 Z.z., ktorým sa ustanovuje čas sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011. Toto najrozsiahlejšie štatistické zisťovanie poskytne opäť po desiatich rokoch nielen nové údaje o počte obyvateľov žijúcich na území Slovenskej republiky, ale aj o ich demografickej, kultúrnej, vzdelanostnej, sociálnej a ekonomickej štruktúre.

Sčítacím komisárom, podľa § 7 ods. 1 zákona o sčítaní, môže byť štátny občan Slovenskej republiky starší ako 18 rokov, ktorý je bezúhonný a spôsobilý na právne úkony. Výhodou je, ak sčítací komisár býva v našej obci a ovláda prácu s počítačom. Po-

vinnosťou sčítacieho komisára je zúčastniť sa školenia, prevziať sčítacie tlačivá, vykonať sčítanie v čase sčítania v určených sčítacích obvodoch, vyplniť na požiadanie obyvateľa alebo cudzinca podľa jeho pokynov sčítacie tlačivo, preukazovať sa počas výkonu činnosti osobitným poverením, ktoré vydá starosta obce, prevziať vyplnené sčítacie tlačivá od obyvateľov alebo cudzincov, overiť úplnosť ich vyplnenia a odovzdať ich obci, chrániť vyplnené sčítacie tlačivá pred stratou, zničením, poškodením alebo zneužitím a zachovávať mlčanlivosť o údajoch, s ktorými sa oboznámi pri sčítaní. Sčítací komisár má nárok na odmenu. (vž)

V JEDNOTE vyplácajú zľavy z nákupu

COOP Jednota Trstená, s. d., informuje, že zľava z nákupu za rok 2010 sa začala vyplácať od 15. apríla 2011. Vyplácanie potrvá až do 31.12. 2011. Výška zľavy z nákupu za rok 2011 predstavuje 1 %. Na evidenciu nákupov sa môže používať plastová aj papierová karta, ale samotná zľava sa môže uplatniť len plastovou kartou.

Výsledná zľava v € sa vypočíta z celkového objemu nákupov načítaných na nákupnú kartu vo všetkých predajniach COOP Jednota za príslušný kalendárny rok, t. j. vždy od 1. 1 do 31. 12. Zľavu je možné vybrať formou nákupu v ktorejkoľvek predajni COOP Jednota Trstená, s. d. Ak si držiteľ karty zľavu nevyberie do konca roka 2011, stráca nárok na jej vyplatenie.

Ak v čase vyplácania držiteľ stratí plastovú kartu alebo mu bude ukradnutá, je povinný túto skutočnosť ihneď nahlásiť na COOP Jednota Trstená, s. d. na číslo telefónu 043 5309160. Karta sa vzápätí zablokuje, aby si zľavu nemohla vybrať neoprávnená osoba. V takom prípade bude zľava zrealizovaná až 31.12. 2011 prostredníctvom nákupnej poukážky, ktorú držiteľ karty dostane na ústredí COOP Jednoty Trstená, s. d.

V prípade straty alebo krádeže plastovej karty, prípadne zmeny priezviska, držiteľ karty vyplní tlačivo „Žiadosť o vydanie duplikátu Nákupnej karty COOP Jednota KLASIK“ (môže byť aj fotokópia žiadosti), ktorá je k dispozícii v každej predajni. Tlačivo je možné vytlačiť aj z webovej stránky www.coop.sk – link vernostný program.

Záujemca o duplikát plastovej karty nechá vyplnené a podpísané tlačivo v predajni a jej vedúci v čo najkratšom čase zabezpečí doručenie tlačiva na ústredie COOP Jednoty Trstená, s. d. Na základe žiadosti COOP Jednote Trstená, s. d. duplikát plastovej karty pošle poštou. Za duplikát karty sa neplatí. Na duplikát karty sa prevedú všetky načítané nákupy z papierovej a pôvodnej plastovej karty v príslušnom kalendárnom roku.

Každý držiteľ karty okrem zľavy z nákupov v predajniach COOP Jednota môže získať ďalšie benefity vo forme priamej zľavy pri kúpe tovaru v predajniach Mountfield – zľava 7 %, pri kúpe pobytov a zájazdov v CK Tatratour a TIP Travel – zľava od 5 do 18 %, pri návšteve Tatralandie Liptovský Mikuláš – zľava 10 %. Tieto zľavy platia do 30. 9. 2011.

V prípade zmeny adresy je držiteľ plastovej karty povinný túto skutočnosť nahlásiť na COOP Jednotu Trstená, s. d. na tel. číslo 5309 160. Na toto telefónne číslo môžete zodpovednej vedúcej PhDr. Patrícii Betušáčkovej adresovať aj všetky otázky týkajúce sa nákupných kariet.

Ing. Vladimír Žák
predseda DV Zuberec

Urbárnici volili nový výbor

Konanie valnej hromady Pozemkového spoločenstva Urbár Zuberec často stojí na účasti podielnikov. Vždy sú oprávnené obavy, či ich na hromadu príde toľko, aby bola uznášaniaschopná. Keď mandátová komisia v nedeľu 10. apríla 2011 zráta zastúpenie podielnikov, mohla konštatovať, že z 11 212 podielov je na hromade zastúpených 6757 podielov čo predstavovalo viac ako 60 percent. A tak mohli byť prerokované základné dokumenty a najmä prebehnúť voľby nového urbárskeho výboru.

Správu o činnosti PS Urbár Zuberec za minulý rok predniesol jeho predseda Ján Bistar. Informoval o ukončení prác v súvislosti s výstavbou protipožiarnej cesty a vybavovaní preklenovacieho úveru v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke, a. s., pobočka Liptovský Mikuláš. Na výstavbu lesnej cesty spod Spadov cez Priehybu až Pod Kamenné mlieko PS Urbár Zuberec získalo roku 2011 326 000 € z Európskych fondov. Cesta je už skolaudovaná a financie z Pôdohospodárskej platobnej agentúry by mali prísť na účet urbáru do konca apríla 2011. Následne bude preklenovací úver banke vrátený. Predseda urbárníkov vydal tiež odpočet o ťažbe dreva za minulý rok. Spolu bolo vyťažených 1926,65 kubíkov dreva. Z toho bolo 55,95 m³ poskytnuté ako samovýroba pre podielnikov, zvyšok bolo odpredané za tržové ceny.

Ekonomka spoločenstva predložila valnej hromade sprá-

vu o finančnom hospodárení v roku 2010 a návrh rozpočtu na rok 2011. Spoločenstvo dosiahlo po zdanení zisk vo výške 3657 €. Z minulých rokov zostalo neprerozdelených 7577 € a tak navrhla valnej hromade vyplatenie podielov zo zisku 1 € na podiel. Následne lesný hospodár Ing. Miroslav Halák informoval o lesných pestovateľských prácach vykonaných od začiatku roka. Správu dozornej rady predložil Ing. Vladimír Žák. Dozorná rada odporučila schváliť hospodárenie a vyplatenie podielov.

V závere rokovania prebehli tajné voľby nového výboru PS Urbár Zuberec. Podľa počtu získaných hlasov boli zvolení: Jozef Fandák, Ján Bistar, Peter Bažík, Anton Šiška, Ing. Stanislav Urban, Miroslav Matiščík a Jozef Šimičák. Do dozornej rady podielníci zvolili: Ing. Janku Šveláňovú, Jána Chovančáka a Jozefa Šrobu ml.

(cm)

Ako gazdovalo RPD Zuberec v lanskom roku

Prezentovanie výsledkov každej ľudskej aktivity má svoj cieľ. Človek chce, obvykle ostatným v okolí, čo sa priamo nezúčastnil podujatia, povedať, ako sa mu darilo v porovnaní s inými. Chce povedať, že to považuje pre neho za dôležité, a že to má význam. Na stránkach obecných novín sú často prezentované výsledky našich športovcov, či reprezentantov v iných oblastiach spoločenského života. Nuž aj my, družstevníci, chceme ponúknuť pohľad na výsledky nášho zápolenia. Výsledky sú niekedy prezentované len strohými číslami, inokedy s rozsiahlym komentárom, aby čitateľovi priblížil celé zápasenie aj s pocitmi zúčastnených, názory odborníkov v danej oblasti. Približuje cieľ ako aj to, či sa ho výsledkom podarilo splniť. S veľkou dávkou vďačnosti voči redakcii obecných novín v Zuberci (čo sa nám nedarí v Habovke) vám chceme priblížiť výsledok zápasu pri výrobe potravín a obrábaní našich polí v roku 2010.

Poľnohospodárstvo Slovenska v roku 2010, v porovnaní s inými rokmi, zažilo skutočnosti, ktoré človeku, napriek jeho vedomostnej a technologickej vyspelosti, pripomenu jeho hranice. Napriek tomu, že urobí všetko, čo mu jeho poznatky a skúsenosti kážu urobiť pre úspešné dosiahnutie stanovených cieľov, nedosiahne ich. Predpoklady sa nenaplnia. V roku 2010 sa počasie opäť pohorlo s prácou človeka. Na jar porasty obilnín naznačovali, že úrody budú nadpriemerné. Daždivé počasie nakoniec spôsobilo, že úrodu nebolo možné z mnohých plôch pozbierať. V iných častiach sveta naopak sucho spôsobilo nízke úrody. Ceny obilnín tak vzrástli o viac ako 100 %. Náklady vzrástli všade tam, kde sa obilie používa ako základná surovina vo výrobe, či už je to výroba múky, pečiva, ale aj mlieka a mäsa. Podielnícke družstvo Zuberec spotrebovávalo tieto suroviny vo svojej výrobe, takže aj nám sa náklady dosť výrazne zvýšili. Zvýšenie nákladov nie je možné hneď preniesť do cien výrobkov a tak ekonomika družstva mala opäť zhoršujúcu tendenciu. Keďže vo všeobecnosti je svet stále v období krízy, aj slovenská vláda pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2010 skrátila dotácie do poľnohospodárstva o 10 %. A to napriek tomu, že deklarovala poľnohospodárstvo ako jednu z priorit. Tieto negatíva nebolo možné pri bilancovaní roka 2010 obísť.

Podielnícke družstvo Zuberec hospodáril na výmere 1525 ha. Z toho je 116 ha ornej pôdy a 1409 ha sú lúky a pasienky. Na ornej pôde sme pestovali trávne miešanky a na 80 ha kukuricu. Kukurica, ako si iste väčšina čitateľov vusmála, bola v minulom roku veľmi zlá. Chlad a dažď nám nedovolil zasívať v agrotechnickom termíne. Vlhko po zasívatí zas umožnilo rýchly rast burín. Vzhľadom k tomu, že sme začali hospodáriť v ekologickom režime, nemohli sme buriny likvidovať chemicky. Mechanicky to na zamokrených plochách tiež nebolo možné. Výsledkom bola nízka a nekvalitná úroda. Namiesto obvyklých 2500 sme vyrobili len 300 ton kukuričnej hmoty. Efektívnosť vynaložených nákladov bola mizerná. Chýbajúcu hmotu sme museli kompenzovať zvýšenou výrobou trávnej senáže. Namiesto obvyklých 8000 sme vyrobili 11 000 ton. Objemovo sme tak zabezpečili dostatočné množstvo potrebných krmív pre zvieratá. V štruktúre krmiva však nie je možné kukuricu nahradiť, rovnako ako nie je možné v potrave človeka nahradiť mäso zemiakmi. Situácia si vyžiadala nákup

vlhkého kukuričného zrna, čo samozrejme prinieslo ďalšie finančné náklady. Nedá mi, aby som pri pestovaní plodín nespomenul aj problémy, ktoré nám svojou činnosťou spôsobujú iné organizácie a činnosť ľudí najmä v súvislosti s ťažbou dreva, turizmom a výkonom poľovníctva. Poškodzujú nám porasty. Poškodené plochy sú pri kontrole platobnou agentúrou brané ako porušenie správnej farmárskej praxe, čo prináša krátenie, resp. odobratie dotácií. Jediným spôsobom ako sa tomuto brániť, je nahlasovať poškodzovanie polícií a platobnej agentúry. V minulom roku sme tak prvýkrát aj urobili. Nahlásili sme poškodenia a v spolupráci so všetkými dotknutými sa problém vyriešil. Chápeme, že nie sme v tomto katastrofami, kto chce z daného prostredia niečo vyťažiť, žiaľ zákony nás niekedy pri našich aktivitách stavajú proti sebe.

Živočišná výroba v našich podmienkach, z pohľadu dnešného človeka, je pozitívny i negatívny. V našom chápaní je to najprirodzenejší spôsob obrábania krajiny a aj využívanie toho, čo nám ona poskytuje. Samozrejme, že sa ponúkajú aj iné možnosti. V súčasnosti je jednou z možností návrh na plochách, ktoré slúžia na výrobu krmív pre zvieratá, vybudovať golfové ihrisko. Návrh je legítimný. Argumentáciu v jeho prospech však možno aj spochybniť. Argumenty proti poľnohospodárskej výrobe na týchto plochách niekedy preveruje čas. Hovoriť o zbytočnosti, o neefektívnosti hospodárenia v týchto podmienkach a výhodnosti dovozu, spochybňuje už dnes, keď napriek dovozom potraviny dražejú. A so zdražovaním ropy ešte budú dražieť. V období nedostatku prichádzajú rozhodnutia vlád – napríklad vlni Rusko

V súčasnosti Podielnícke družstvo Zuberec chová 371 ks dojníc a 362 ks mladého dobytku.

a Ukrajina zakázali vyvážať svoje obilie. A naše pohľady sa hneď zmenia. Dovozy nám nerieši ani zamestnanosť. Vlni sme napríklad na Slovensko doviezli 53 % mliečnych výrobkov a 83 % syrov. Nezdá sa mi to normálne. Nevie, či existuje na svete krajina s takými číslami, kde sa mnohé z toho čo dovážame, dá dobroť. Viem si za tým predstaviť veľa pracovných príležitostí a golfové ihrisko nám ich veru nedodá. Mám veľké pochybnosti aj o tom, či si tam Zuberečania zabehnú na lyžiach, alebo si zídu na huby.

Spôsob obhospodarovania krajiny, ktorý prezentujeme my, sa mi zdá na súčasnú dobu lepší. V súčasnosti Podielnícke družstvo Zuberec chová 371 ks dojníc a 362 ks mladého dobytku, 958 ks oviec, z čoho bolo 578 bahníc. Vyrobili sme 1,7 mil. litrov kravského mlieka. Z toho sme cca 60 000 l predali priamo občanom. Zvyšné bolo odpredané do Liptovskej mliekare. Priemerná nákupná cena mlieka bola 28 centov za liter. Náklady na výrobu litra mlieka v minulom roku dosahovali 52 centov. Priemer Slovenska sa, podľa dostupných zdrojov, pohybuje okolo 43 centov. Úžitkovosť jednej dojnice bola 6200 l. V roku 2009 sme mali 6500 l. Priemer Slovenska je 6500 l. Dojnica s najvyššou úžitkovosťou nadobila za 300 dní 10 103 litrov mlieka. Ovce vyprodukovali 40 000 l mlieka. Predávali sme ho za 88 centov. Náklady na liter predstavujú 5,8 €. Pre normálneho podnikateľa sú to trochu šialené

čísla. Pochopiť to môže iba ten, kto sám podstúpi kalváriu podnikania na pôde. Ostatní hovoria o niečom, čomu napriek podnikateľským schopnostiam, nerozumejú. Vráťane ministrov alebo predsedov vlád. Živočišná výroba v našom družstve predstavuje 63 % tržieb podniku.

Ďalšou významnou výrobnou jednotkou družstva je pekárňa, ktorá tvorí 32 % tržieb podniku. Vysoké ceny múky v druhom polroku ovplyvnili ekonomiku tejto prevádzky a prejavili sa aj v znížení výroby. V obdoby neraz nerozhoduje kvalita, ako sa to zvykne tvrdiť, ale najmä cena a vzťahy s odberateľmi v zmysle nechať sa zodrať maximálnym ústupkom z ceny.

V roku 2010 sme dokončili druhú polovicu projektu investície do živočišnej výroby v hodnote cca 800 000 €. Napriek všetkým ťažkostiam sa nám podarilo dosiahnuť kladný hospodársky výsledok 17 840 €. Zamestnávali sme 55 pracovníkov s priemernou mzdou 692 €. Priemer Slovenska v poľnohospodárstve je 620 €. V dlhodobom priemere je to okolo 70 % z mzdy v národnom hospodárstve. Nedávno som vo svojom okolí zaregistroval názor, že je to preto, lebo v poľnohospodárstve pracujú najsprostejší ľudia. Nezdiefam tento názor. Aj ľudia pracujúci v poľnohospodárstve obsluhujú stroje v hodnote niekoľko miliónov bývalých slovenských korún, obsluhujú počítače, rozumejú biologickým procesom prebiehajúcim v organizme rastlín a živočíchov takmer na úrovni lekára. Aj preto využívam aj túto formu a ďakujem im za prácu v tomto sektore, nedocenenom finančne aj spoločensky. Ďakujem aj všetkým spoluobčanom, ktorí v sebe chovajú úctu k tomuto druhu ľudskej činnosti. Ďakujem im aj za to, že mnohé z toho čo sami prežili pri obrábaní tejto zeme, odovzdali svojim deťom a vnúčatám. Ďakujem vám aj za potrebnú dávku tolerancie, pretože chlieb a mlieko, kým prídu na stôl, aj pri súčasných technológiách ešte občas smrdia. Možno aj my, keď sa počas práce zastavíme, kdesi medzi nami celkom nevoniame. Ale my nechceme byť konkurenciou turizmu, nechceme byť súčasťou umelo vytvorenej rovnice my alebo oni. Chceme byť súčasťou procesu my aj oni.

Marián Železník, predseda PD
Foto: Vladimír Žuffa

Družstevná pekárňa.

V Čele sa v bunkri ukrývalo 26 židov

Väčšina Zuberčanov už zaregistrovala, že v tomto roku vyjde rozsiahla kniha o našej obci. Monografia s názvom Zuberec mapuje dianie v obci od prvej písomnej zmienky v roku 1588 po súčasnosť. V knihe sú zahrnuté aj spomienky Zuberčanov z druhej svetovej vojny. Zozbieralo sa ich viac a nie všetky boli do diela zaradené. K veľmi zaujímavým patrí spomínanie o ukrývaní sa židovských občanov v našich horách. Nasledujúce spomienky sú z rozprávania Ondreja Šišku st., rozprávania Františky Harmatovej, rod. Šrobovej a sprostredkovaných informácií od Jána Mafusa, ktoré mu poskytli ďalší Zuberčania, už nebol František Matlák a Ondrej Hudec.

Je všeobecne známe, že obyvatelia Zuberca počas druhej svetovej vojny poskytovali prístrešie nielen partizánom a nemeckým vojakom, ale že v Zubercoch a okolitých horách sa ukrývali židovské rodiny najmä z Tvrdošína, Trstenej a Námestova. Predpokladá sa, že tu pred transportmi do koncentračných táborov rozhodlo prečkať do 50 židovských občanov. Ich mená boli ešte po vojne známe, dnes po rokoch v spomienkach ešte žijúcich pamätníkov ostali len niektoré. Najviac sa spomína rodina Diamantová, ale aj rodina Kemplerová, Šamajová, Haska... Niektoré prežili, iné, najmä tie, čo sa skrývali na Zverovke, v decembri 1944 pri útoku od Oravíc, zahynuli.

Mnohí Zuberčania o ukrývaných židoch ani netušili

Niektorí židia si, ešte v príhodnom čase, keď už bolo známe, že osud židovských transportov do koncentračných táborov zväčša končí smrťou, dali vybudovať akési zemľanky – bunkre, v ktorých prečkajú najhoršie časy. Jeden z najväčších bunkrov v Zubercoch bol v masíve Sivého vrchu, podľa vyjadrenia Františky Harmatovej, rod. Šrobovej, to bolo v Čele, v iných prameňoch sa uvádza, že v masíve pod Sivým alebo v Suchom potoku. Tento prýbytok poskytoval ubytovanie asi pre 30 osôb. Podľa všetkého ich tu prechodne žilo 26. Spať

mohli len po sediačky, varili si v noci na otvorenom ohni, aby cez deň na seba neupozornili dymom. Menšie bunkre boli aj nad chatou na Zverovke a nad Ťatliakovou chatou smerom pod Predné Zelené, asi 200 metrov od elektrárne. Židom, ktorí sa ukrývali v Roháčoch, poskytovali potraviny z chát. Do úkrytu v Čele vozili potraviny obyvatelia obce, čo bolo vtedy veľké riziko, keďže počas celej zimy 1944 - 1945 bolo v dedine veľa Nemcov. Potraviny spravidla vozili prikrýté pod hnojom, ktorý akože vyvážali do poľa na Tricátno a do Priehaliny. Do zásobovania sa zapájali viacerí Zuberčania. Najmä Alojz Švelaň, Alojz Šimičák, František Harmata, bratia Alojz, Štefan a Roman Šroba, Alojz Harmata, František Matlák. Možno boli aj ďalší, ale všetko sa dialo vo veľkej tajnosti. Všetky pobyty židov v dedine sa tajili, lebo Nemci by za ich ukrývanie neváhali postrieľať celú rodinu.

Židia si za všetko pocktivo platili. Zuberčania, ktorí vozili potraviny skrývajúcim sa, mali takto aj možnosť zárobku. Kedysi Štefan Šroba Chatár spomínal, že za liečenie choroby syna Jaroslava sa veľmi zadlžili, no dlhy sa mu podarilo splatiť aj zo zárobku za zásobovanie židov potravinami.

Františka Harmatová, rod. Šrobová počas vojnových rokov slúžila na chate na Zverovke. Niektorých skrývajúcich sa židov osobne poznala. Po vojne dva roky slúžila v rodine židovského advokáta Kemplera v Trstenej, ktorého rodina bola počas vojny tiež ukrytá v bunkri v masíve Sivého vrchu. Spomína, že v čase, keď sa tu Kemplerovci skrývali, jej dali splnomocnenie a spolu s Jozefom Valekom im bola v banke v Námestove vybrať peniaze. Žid Kempler bol advokát, jeho brat obchodníkom, ďalší mal obchodnú činnosť v Prešove. Dva roky po vojne sa vysťahovali do Austrálie. Františke ešte mnohé roky písali, ale potom kontakty ustali.

Niektoré zo židovských rodín sa určitý čas skrývali priamo v Zubercoch. Napríklad v rodine Alojza Bistara sa skrýval starší pán, ktorého obliekli do súkených nohavíc a kožuška, akože je to starý otec. Jed-

na rodina bývala u Jozefa Fandáka vo dvore, ďalší sa skrývali v komorách a iných skrýšach. O týchto skutkoch sa jednoducho nehovorilo. A spoluobčania často o tom nič nevedeli. Lebo za prezradenie hrozil trest najvyšší.

Alojz Šroba previezol židov v hnojničáku

Najznámejšími prechodnými obyvateľmi Zuberca bola rodina Alberta Diamanta – staviteľa a obchodníka so stavebným materiálom z Tvrdošína. Albert Diamant bol pôvodom z Olomouca, a v roku 1927 sa priženil do Tvrdošína. Počas vojny manželov Diamantových a ich dvoch synov (15 a 13-ročného) vo svojom dome ukrýval Alojz Šroba. Poskytol im bývanie a stravu aj za cenu ohrozenia životov svojej rodiny. Neskôr ich previezol do úkrytu v horách a tam ich zásoboval potravinami. Rodina Diamantová u Šrobu prežila celé tri mesiace.

Alojz Šroba

Alojz Šroba bol stolár. Vyrábал obloky, dvere, kuchynský a izbový nábytok a keď bolo treba aj rakvy. Jeho najväčšou láskou bolo ochotnícke divadlo. Nielen že ho hrával, ale aj nacvičoval ako režisér. V januári 1945 prišlo do Zuberca väčšie množstvo nemeckých vojakov na oddychovú výmenu. Židovská rodina sa skrývala v prednej izbe domu Alojza Šrobu, ktorý dodnes stojí na Ulici pod Lánom v spoločnom dvore s Dominikom Škerdom. Cez deň pozorovali most a ak prichádzal niekto cudzí, utekali sa skrýť do jamy na zemiaky, ktorá spravidla bývala v prednej časti izby, často až pod stolom. V jeden deň popoludní prišli do Šrobovho domu dvaja nemeckí dôstojníci, aby sa tu ubytovali. Zaklopali na dvere, otvoril a privítal ich stolár Šroba. Chvilu sa s nimi rozprával, aby návštevu zdržal. Za ten čas sa židia ukryli do zemiakovej jamy. Cez obdobia, keď tu prechádzali rôzne útvary nemeckých vojsk, zemiakové jamy poslúžili ako skrýša aj v iných domoch. V jame bol rebrík pripravený na schádzanie, poklop

sa dal zatvoriť zvonku, ale otváral sa aj z vnútra.

Po rozhovore sa Nemci ubytovali v prednej izbe, zložili si veci, Šrobovi povedali, že sa vrátia neskôr. Kým boli dôstojníci preč, Šroba sa so židmi dohodol ako ďalej, že môžu do rána zostať v jame, ale tak ticho, aby ich Nemci nepočuli, už zajtra musia odísť! Šroba zakryl poklop jamy kobercami. Keď sa dôstojníci vrátili, boli unavení a po krátkom rozhovore sa uložili na spánok. Židia v jame spali málo, sledovali spiach Nemcov podľa dýchania. Ráno dôstojníci stáli zavčasu, niečo si zajedli a odišli s tým, že sa vrátia až večer. Cez noc Alojz Šroba rozmýšľal ako previezť židov do bunkra v Čele. Nedalo sa ďalej riskovať. Povedal Diamantovým aká je situácia i o úkryte v horách, kde žijú ďalší židia, a že im tam Zuberčania vozia potraviny. Sľúbil ich zaviezť Pod Skalu a odtiaľ dôjdu peši do Sivého. Tam sa im na dohovorený signál ozvú. Všetci, čo vyvážali potraviny, to robili takto. Vyviezli tovar Pod Skalu, kde im židia prišli naproti. Takže miesto, kde bunker leží, väčšina z tých, čo pomáhali, ani nepoznala.

Ráno si Šroba požičil koňa a sane od suseda. Židia si zatiaľ pripravili potrebné veci. Previezť ľudí na saniach tak, že to nebude podozrivé, nebolo jednoduché. Dvaja si ľahli do voza - hnojničáka, zabalili ich do diek a obložili suchým a zamrznutým hnojom tak, aby deky nebolo cez škáry vidieť. Prvý prevoz si vyžadoval veľkú odvahu. Na výšnom konci na konci dediny pred Kľuchtiaka stál vojak, zastavil Šrobu a pýtal si legitimáciu. Šroba, tváriac sa veľmi spokojne, mu podával legitimáciu a prihovril sa mu niekoľkými slovami po nemecky, ktoré si určite zapamätal ešte z divadelných rolí a ponúkol vojakovi cigaretu. Ten cigaretu odmietol a vysvetlil mu, že na strážu sa nefajčí. Potom mu dal znamenie, že môže pokračovať v ceste. Podobne to bolo s druhým povozom. Manželia s dvoma deťmi sa tak dostali až do Sivého a zachránili sa. Za tento riskantný čin možno ďakovať len Pánu Bohu a Šrobovým hereckým schopnostiam.

Albert Diamant neskôr o tom napísal: „Osud bol ku nám milosrdný. Pod Roháčmi sme natrafili na človeka ľudomila, statočného a chrabrého bojovníka za ľudské práva. Tak konaf mohol len človek ušľachtilých citov. Uvedomujeme si, že nebyť nášho ochrancu, neboli by sme unikli istej smrti. V našom dobrovoľnom zajatí nás útlacitne utešoval, na ducha osviežil a dopomohol nám pretrvať tú pohromu.“

Tento šľachetný čin, ale aj činy všetkých Zuberčanov čo pomáhali židovským občanom, boli veľmi riskantné a o mnohých sa nikto nikdy ani nedozvedel.

Spracovala Cecília Matysová

Františka Harmatová ako mladá na Volovci. Počas vojny pracovala na chate Zverovka ako pomocníčka v kuchyni a poznala skrývajúcich sa židovských občanov, ale i vyhľadávaných partizánov, či Nemcov. Foto: archív obce

Roháčska generálka pred Majstrovstvami sveta 2012

V dňoch 12. a 13. marca 2011 sa uskutočnili Preteky psích záprahov Veľká cena Zuberca. Po prvýkrát v 8-ročnej histórii ich dejiskom bola Roháčska dolina. Na náročnú trať sa vydalo 59 pretekárov z piatich krajín Európy. Tohtoročné preteky boli generálnou skúškou pred Majstrovstvami sveta pretekov psích záprahov, ktoré sa uskutočnia v roku 2012 v Zuberci. Bude to najvýznamnejšia športová udalosť v histórii našej obce.

Na posledné preteky tohtoročnej sezóny mašéri pricestovali už v piatok 11. marca, aby si zmerali sily v tomto divácky priťažlivom druhu športu. Ešte v podvečer sa stretli v mieste konania pretekov. Veľká cena Zuberca 2011 sa začala v sobotu prvým kolom psích záprahov v šprinte. Už od 7. hod. ráno prichádzali pretekári so svojimi štvornohými miláčikmi na veterinárnu prehliadku. Po raňajkách v bufete lyžiarskeho strediska Spálená presne o 9. hod. začalo úžasne krásne divadlo. Na trať ako prvý vyštartoval Igor Štefan v kategórii Skijöring. Bol to bežec na lyžiach, ktorého ťahá záprahový pes. Súťažilo sa celkovo v deviatich disciplínach. Napätie na štarte sa stupňovalo s pribúdajúcimi zapnutými psami v záprahu. Keď mašéri v kategórii A zapriahli osem psov, dobrodružstvo vrcholilo. Trať bola náročná, výborne pripravená a viedla v dlhom a kratšom okruhu. Fanúšikovia tohto športu mohli vidieť prudké štarty, uháňajúce záprahy, strmé zjazdy a najmä napínavé súboje. Dosiahnuté výsledky zo soboty stanovili štartovné poradie do nedeľného záverečného kola.

V sobotu večer sa v hoteli Primula konala neodmysliteľná mašerská zábava. K účastníkom sa prihovorili hlavní organizátori podujatia, riaditeľ pretekov Marek Harvan z klubu Askino Slovakia Alfa Košice a starosta obce Zuberec Ing. Vladimír Šiška. Po spoločnej večeri nasledoval zábavný program. V programe vystúpila ľudová hudba Brestová a Podroháčska ľudová hudba. V tábore prítomných mašerov vytvorili výbornú náladu. Zábava pokračovala do neskorých večerných hodín.

Ráno v nedeľu už išlo o veľa. Bojovalo sa o Veľké ceny Zuberca 2011. V štartovej listine nechýbali majstri svojich krajín, majstri Európy a majstri sveta. Najväčšou hviezdou

bol Štěpán Krkoška z Českej republiky, rodák z Jeseníkov. Je to trojnásobný majster sveta zo Švédska, z Donoval, z Nemecka a trojnásobný majster Európy zo Švajčiarska, zo Zuberca a z Talianska. Prítomný bol i prezident Slovenského zväzu psích záprahov a v jednej osobe i pretekár Michal Kuvik. Nad celým priebehom podujatia dozeral riaditeľ športu Svetovej organizácie psích záprahov WSA Jacek Włodarczyk. Na pretekoch v kategórii C1 (záprah so štyrmi čistokrvnými severskými psami Husky) súťažila aj sekretárka svetovej organizácie Manuela Petutsching z Rakúska. Vo svojej kategórii si odniesla druhé miesto.

Slnčné jarné počasie tomuto vydatrenému podujatiu prialo. Svojím dielom prispelo aj priestranné parkovisko lyžiarskeho strediska Spálená, ideálne miesto na štart pretekov i cieľový dojazd. Atmosféru pretekov umocňovali pochúťky domácej oravskej zabijačky, kulinárske špeciality, kotlíkový guláš a nápoje, medzi ktorými najviac rozvoniavala medovina. Ozvučenie zabezpečovali pracovníci firmy 3-média Jaroslav Štechuliak a František Littva. Trať ratrakom vynikajúco upravil Tomáš Harmata a študenti Strednej odbornej školy z Tvrdošína pod vedením majstra odborného výcviku Štefana Medveckého. Štartérom pretekov bol Marián Tetík, spoľahlivými časomeračmi Ing. Marcel Pardek a Martin Šiška.

Podujatie sa vydarilo po všetkých stránkach. Organizátorov podujatia Klub Askino Slovakia Alfa Košice a obec Zuberec čaká náročná úloha, zodpovedne pripraviť všetko pre najprestížnejšie športové podujatie pod Roháčmi. Budúci rok totiž pod Roháče zavíta svetová pretekárska špička saňového športu. Atraktívne podujatie určite k nám priláka obdivovateľov psích záprahov. Je to pre Zuberčanov veľká výzva, ale najmä ohromný záväzok...

Ing. Štefan Škerda
Foto: Pavol Šroba

Tohtoročná zima chudobná na sneh posunula preteky psích záprahov opäť vyššie. Do Roháčskej doliny. Organizátori aj tu na trať navážali sneh. Pretekárom sa ukázala aj takáto nádherná roháčska panoráma.

Foto: Ján Mikulovský

Na záver pretekov bola pripravená aj atrakcia pre deti. Psíky ťahali sánky sprevádzané deťmi. To bolo radosti!

Štartovné číslo 22 mal Jacek Włodarczyk z Poľska, ktorý ako riaditeľ Svetovej organizácie psích záprahov WSA, dozeral nad priebehom podujatia.

Po skončení prvého súťažného dňa spoločnosť Tatrawest, s.r.o., vyviezla lanovkou všetkých pretekárov na hornú stanicu sedačky, aby mohli obdivovať krásu zasnežených jarných Roháčov.

Letná turistická sezóna je i sezónou hlavných prác v lesoch Roháčov

Som si vedomý, že vždy, keď sa odhodlám napísať článok do zuberských novín, je spojený s Roháčmi. Niekedy váham, či mám dostatočné vedomosti a skúsenosti na to, aby som opakovane siahol po takej citlivej a pre ľudí zo Zuberca, nesporne hrdej téme, akou príroda Roháčov je. Potom si však poviem, že nie je podstatné, kto o nich napíše, dôležité je, že tým, aké pocity svojou výnimočnosťou v nás Roháče vzbudzujú, zaslužia si zmienku snáď v každom čísle Zuberských novín.

V posledných obdobiach sme všetci svedkami vážnych prírodných kalamít až katastrof. V našich podmienkach to najčastejšie sú nebývalé silné vetry, prívateľné dažde striedajúce sa s extrémne dlhými horúcimi suchými obdobiami a ďalšie s tým súvisiace negatívne javy. Veľa o tom môžu rozprávať poľnohospodári, ja sa však sústredím na lesy, najmä smrekové, charakteristické pre Roháče a ich podhorie. V ostatnom čase sú aj tie, vďaka vyššie spomínaným kalamitným javom, v spojení s premnožením hmyzích škodcov, najmä lykožrúta smrekového, naozaj vážne ohrozené. Do možností vykonania aktívnych opatrení proti premnoženiu sa spomínaných lykožrútov, či už vyvezením lykožrútni napadnutej drevnej hmoty z lesných porastov, alebo odkôrnením takéhoto dreva a ponechaním na mieste, najviac vstupujú rôzne časopriestorové legislatívne obmedzenia. Takými napríklad sú stupne ochrany, vyhlásené vtáčie územia, biotopy rôznych druhov, Natura 2000, prípadne iné. Nie je mojím cieľom hodnotiť ich. Celý problém horských

smrekových lesov v turistických priestoroch sa však stáva ešte zložitejším. Z toho zákonite plynie istá nervozita nás domácich i hostí, s ktorou sme sa stretli po aj minulé roky. Aspoň sčasti by som jej tento rok chcel predísť i vďaka tomuto článku. Chcem vás požiadať o pochopenie pri činnostiach súvisiacich s vyššie popísaným problémom. Nezriedka presmerovaný turistický chodník počas prác v lese, či pár dní hučiaci vrtuľník približujúci napadnuté drevo, ktoré by bolo zdrojom ďalšieho množenia podkôrneho hmyzu, vyžadujú istú toleranciu.

Pre zachovanie smrekových lesov, v podobe v akej ich ešte stále vnímame u nás v Roháčoch, je to však nevyhnutné. Rovnako vás, ubytovateľov, ľudí pracujúcich v informačných kanceláriách, na recepciách, v službách turistického ruchu, chcem požiadať o vysvetlenie daného problému najmä letným návštevníkom. Je jednoduché okomentovať spomínaný vrtuľník, či presmerovaný turistický chodník slovami: „Lesníci nerozumejú turistickému ruchu“. Určite viac námahy stojí pochopenie problému a jeho vysvetlenie návštevníkovi. V niektorých činnostiach podliehame

osobitným povoleniam úradov životného prostredia. V niektorých priestoroch nesmieme konať vôbec. Najmä tam, kde máme prírodné rezervácie s 5. najvyšším, bez zásahovým stupňom ochrany, kde je les ponechaný na samo vývoj. Lesy prírodných rezervácií v závere Láťanej doliny v Kotlovom žľabe, či v roháčskej doline pod bývalou Ťatliakovou chatou, slúžia ako demonštračné prírodné objekty samo vývoja lesov. Opäť nie je mojím cieľom hodnotiť uvedené myšlienku. Pravdou však je, že prírodná rezervácia Kotlov žľab v ľavej strane záveru Láťanej doliny, bola vyhlásená ešte v roku 1926 a je jednou z najstarších svojho druhu v strednej Európe. To tiež podčiarkuje uvedomovanie si osobitosti Roháčov už v počiatočných formách napomáhajúcich územnej ochrane prírody. Stav lesov v okolí Zuberca, Habovky i Zverovky nie je ideálny, ale dnes sme svedkami, že v mnohých iných regiónoch Slovenska je kalamitná situácia oveľa komplikovanejšia.

Onedlho začne letná sezóna, tá turistická i hlavných prác v lesoch Roháčov. Prajem si, aby sa nám spoločne darilo napomáhať prírode Roháčov, vzájomne sa pochopiť a vysvetliť celý problém občas šomrajúcemu návštevníkovi tak, aby odchádzal spokojný a rád sa vracal do čo najdlhšie zachovanej prírody Roháčov aj vďaka vám a vašim službám.

Juraj Majerčák

Prezentácia Zuberca má úspech

Začiatok kalendárneho roka bol zameraný na prezentáciu Zuberca doma a v zahraničí. Na základe akvizície cez Slovenskú agentúru pre cestovný ruch (SACR) a spolupráce so združeniami, sme mali možnosť prezentácie v Brne, Prahe, Budapešti, Katoviciach, Gdansku a v meste Kielce. Prezentácia sa konala v národnom stánku Slovenska.

Na Slovensku sme našu obec predstavili na najväčšom veľtrhu v Bratislave ITF Slovakiatur. Zuberec bol žiadaný nielen vo vlastnom

stánku, kde zástupcovia obce prezentovali región, ale aj v stánku VÚC Žilina, ktorý má za úlohu prezentovať celý samosprávny kraj.

Úspech z veľtrhov môžeme vidieť aj na návštevnosti web stránky Zuberca. Zvýšila sa aj návštevnosť Turistickej informačnej kancelárie, kde je oproti minulému roku 13 % nárast a aj tržby z predaja sú v porovnaní s minulým rokom vyššie. Účast na veľtr-

hoch je veľmi dôležitá hlavne na prilákanie nových návštevníkov. Je potrebné sa pripomenúť klientom, ktorí už Zuberec poznajú. Z rozhovorov sme zistili, že Poliaci si stále myslia, že Slovensko po prechode na euro je pre nich drahé. Veľtrh je určený na to, aby sme ich presvedčili o opaku.

Z množstva ubytovacích zariadení najväčšiu snahu o propagáciu Zuberca prejavili iba Penzión Pribiskó a Penzión Anna, ktorí pomáhali pri prezentácii v zahraničí. Pri domacom veľtrhu sa aktívne zapojili aj Hotel Tatrawest, Penzión Sindľovec a Penzión Timea. Za spoluprácu ďakujeme.

TIK Zuberec

Začne sa stavať už na jar?

S príchodom jari sa nábrežie potoka Studená malo zmeniť na stavenisko. Podnikateľ Ing. Jozef Žuffa z Trstenej (zuberský rodák) tu mal začať s výstavbou malej vodnej elektrárne a s tým aj turistického chodníka. Zatiaľ sa tu nič nedeje a tak sme sa ho na dôvod ticha opýtali.

Tak ako som pre Zuberské noviny povedal v októbri minulého roka, všetko záleží od ukončenia malých pozemkových úprav. Majitelia pozemkov dotknutých pozemkovými úpravami by mali do konca apríla dostať oznámenie o novo pridelených pozemkoch. V prípade, že bude majiteľmi všetko odsúhlasené a bude vydaný aj súhlas obce a Pozemkového úradu, môžeme požiadať o začatie stavebného konania a vydanie stavebného povolenia. Nebudeme čakať kým sa nové pozemky zapíšu na katastri, to je pomerne dlhá doba. V súčasnosti to vidím tak, že tento proces ešte potrvá minimálne do leta. Ak nezačneme stavať do augusta, neskoro už asi sotva. Necháme všetko na jar roku 2012. Rúry privádzača i turbína už máme nakúpené. (cm)

Zima bez snehu, voda bez ryby, sú samé chyby. Takáto bola zima v lyžiarskom stredisku Janovky. Foto: V. Žuffa

Veľká noc v Múzeu

V priebehu Veľkonočných sviatkov môžete prežiť príjemný čas aj v Múzeu oravskej dediny.

Od soboty do pondelka (vždy od 11.00 hod.) budú prebiehať ukážky výroby kraslíc, pletenia korbáčov, výroby sviečok a obradového pečiva i ďalších remesiel.

Vo Veľkonočnú nedeľu 25. apríla poobede o 14.00 hod. je pre návštevníkov pripravený folklórny program „Symboly v jarných obrazoch“. Predstaví sa folklórny súbor SKORUŠINA z Liesku, Podroháčska ľudová hudba zo Zuberca a folklórna skupina BRESTOVÁ.

Hej mój zelený

Múzeum oravskej dediny pozýva všetkých Zuberčanov v nedeľu 1. mája 2011 na otvorenie letnej sezóny, ktoré je už tradične spojené so starodávnym zvykom stavania májov, ako prejavu úcty, žiživosti a lásky. Program „Hej, mój zelený“ začne o 14.00 hod. programom detských folklórnych súborov Roháčik, Zuberček a Podroháčskej folklórnej skupiny. Po programe budú mládeni (ako inak, než pri muzike) stavať máje pri kostole a ďalších domoch na „goralských lazoch“, „hormooravskej ulici“ i „dolnooravskom rínku“. Nebudú chýbať ukážky remeselníckej výroby, či posedenie v štyľovej krčme U mlynára.

Naša učiteľka na konferencii európskeho formátu

Učiteľka našej školy Mgr. Silvia Smutná, sa v dňoch 31. marca až 2. apríla 2011 zúčastnila v Budapešti udeľovania európskej ceny etwinning. Etwinning (dvojčatá) je projekt partnerstiev európskych škôl, ktoré z rôznych miest komunikujú prostredníctvom internetu. Naša učiteľka patrila medzi 14 slovenských účastníkov a prezentovala už ukončený etwinning projekt MATH? OH YES! realizovaný s českou školou v Chraste.

Na konferencii sa zúčastnilo 500 učiteľov a 100 žiakov z 31 krajín. Podujatie bolo tiež miestom na vzájomné rozhovory a nadväzovanie

nových etwinning partnerstiev. Vo videopozdrave sa prihovarila žiakom európska komisárka pre vzde-

lávania, kultúru, mnohojazyčnosť a mládež Androulla Vassiliou. Zaujímavé bolo vystúpenie Tima Rylandsa, nadaného a inšpiratívneho učiteľa zo Spojeného kráľovstva, nazvané Vzrastajúca úroveň tvorivosti u všetkých žiakov. Jeho obsahom boli postrehy, ako môže digitálne prostredie žiakov zaujať a inšpirovať ich.

Hlavnou súčasťou programu prvého dňa konferencie bol slávnostný ceremoniál udeľovania európskych cien eTwinning 2011. Z viac ako 300 prihlásených projektov boli vyhlásení víťazi v troch vekových a piatich špeciálnych kategóriách. V druhý deň konferencie sa učitelia mali možnosť zúčastniť v malých skupinách tzv. workshopov (alebo tvorivých dielní), kde sa podrobnejšie oboznámili s víťaznými projektmi, učili sa ako motivovať deti prostredníctvom hier, ako využívať efektívne video... V tretí deň konferencie sa predstavili účastníkom samotné deti víťazných projektov so svojím programom.

Účasť na takejto konferencii európskeho formátu je pre učiteľa zdrojom nových inšpirácií a motivácie aj napriek problémom každodennej praxe robiť všetko preto, aby vyučovací proces bol pre žiakov zaujímavejší.

Žiaci súťažili v recitovaní

Po úspešnom absolvovaní triednych kôl sa v utorok 29. 3. 2011 konala v ZŠsMŠ recitačná súťaž Slovo o slove, kde sa mohli so svojimi darmi a schopnosťami prezentovať žiaci 5. – 9. ročníka. Celkom súťažilo 29 recitátorov a niektorí pripravili poslucháčom a porote naozaj hlboký umelecký zážitok.

5. – 7. ročník

Poézia: 1. Monika Zjavorová 6. A, 2. Zuzana Borsiková 6. A, 3. Nikola Rydzoňová 6. A a Lukáš Pilarčík 7. A

Próza: 1. Maroš Gonšnica 5. B, 2. Alexandra Habová, 6. A a Natália Šišková 7. A, 3. Lea Kovalčíková 7. A.

8. – 9. ročník

Poézia: 1. Mária Matišťiková 9. A,

2. Adriana Šangalová 8. A, 3. Katarína Ulrichová 9. B

Próza: 1. Dominika Tekelová 8. A, 2. a 3. miesto neudelené.

0 najlepších školských pravopisov

V našej škole vo februári prebehla súťaž žiakov o najlepších pravopisov. V dvoch kategóriách súťažilo 39 žiakov.

Kategória 5. – 7. ročník: 1. Mária Motyčáková, 7. A, 2. Lenka Blažeková, 5. B, 3. Adam Kaššák, 6. B.

Kategória 8. – 9. ročník: 1. Dominika Kurcinová, 9. A, 2. Mária Matišťiková, 3. 9. A Lucia Balleková, 9. B.

Radostnou cestou svedectva

Smiech, zábava, hry, modlitba, rozhovory, tak to je každodenný chlieb v eRko miestnosti na fare. Mladí dobrovoľníci každý týždeň vedú stretnúť s deťmi, ktoré sú podľa veku rozdelené do 4 skupín. Okrem tejto hlavnej činnosti sa pre deti organizujú aj akcie, ako napríklad karnevaly, sánkovačky, tábory,

vensku. Naše skupinky patria pod občianske združenie eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, ktoré zastrešuje prácu s deťmi vo viac ako 250 obciach na Slovensku.

Cieľom eRka je pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí na zrelé kresťanské osobnosti. Animátori sa stretávajú s deťmi v spoločenstve, v ktorom rozvíjajú ich životné zručnosti a pomáhajú im pri formovaní a upevňovaní ich hodnotovej orientácie a postojo. Formácia eRkárov sa opiera o uče-

nie Katolíckej cirkvi. Motto hnutia: „Radostnou cestou svedectva viery kráčame spolu malí a veľkí“, hovorí o svedectve viery cez radosť prežívanú na spoločnej ceste detí a dospelých. ERkárov sprevádzajú štyri symboly: slnko – Boh, srdce – človek, ryba – hĺbka a motýľ – šírka. ERkárska forma práce – štýl „mám rád“ – vychádza z hlavného prikázania lásky uvedeného vo Svätom písme. Lásky je pre členov eRka motiváciou i dôvodom na radosť.

Text a foto: eRko

Vianočné koledovanie Dobrá novina je jednou zo základných akcií eRka. S koledovaním navštívili aj rodinu Ladislava Urbana.

misijné púte, dni radosti, stopovačky, či rozprávky. Spolu s deťmi sa pravidelne zapájame do Dobrej noviny alebo Sviečky pre nenarodené deti, 25. marec - Deň počatého dieťaťa, ktoré prebiehajú na celom Slo-

ERkári na krížovej ceste na Kýčeri.

Z tvorby našich detí

Velkonočná

*Dievčatá pre chlapcov
chystajú maľované vajčka
i pusinky na líčka.*

*Chlapci zase veľa vody,
aby boli svieže ako jahody.*

*Aj korbáče berte
a dobre ich vyšibte!
Nech sú cez rok veselé
a krásne červené.*

Kristína Dudášová, 6. A

Žijem rád

*Vždy, keď kráčam cestou
domov,
všímam si aj krásu stromov,
nielen výšku, ba aj listy
a už nie som si tak istý
či to všetci vidia tak.*

*Často na tom našom strome
vítal ma spevavý vták.
Už tam nie je, neviem prečo.
Či sa mu stalo zlé niečo?*

*Ludia málo dbajú na to,
aby bolo krásne leto
plné vtácat, kvetov, stromov.*

*Verím však, že opäť v lete
bude všetko v plnom kvete
a vták bude spievať nám
a velebiť ľudský chrám.*

Ladislav Šroba, 6. A

Žiť v zdravej krajine

*Ludia ničia matku Zem
a preto jej pomôcť chcem.
Odpadky hádzu do riek,
ničia domy rybičiek.*

*Pália plasty, ničia vzduch,
pomáha aj cestovný ruch.
Znečistený vzduch, špinavá
voda,
zvieratá trpia, tak sa žiť nedá.*

*Preto sa starajme o našu
prírodu,
odpadky do košov, strážme
čistotu.*

*Dýchajme čerstvý vzduch,
choďme viac peši,
žiť v zdravej krajine všetkých
nás poteší.*

Stanislav Belko, 6. A

Majstrovstvá Slovenska v kulturistike juniorov opäť v Zuberco

V sobotu 4. júna 2011 sa v sále kultúrneho domu opäť budú konať Majstrovstvá Slovenska v kulturistike juniorov, klasickej kulturistike juniorov, body fitness junioriek a fitness juniorov a junioriek. Prvýkrát bola takáto súťaž u nás v roku 2009, keď tu o titul majstra Slovenska bojovali junióri, vlni to boli starší dorastenci a v tomto roku opäť privítame juniorov.

Preteky budú súčasne nomináčnymi na Majstrovstvá Európy juniorov a junioriek. Z poverenia Výkonného výboru Slovenskej asociácie kulturistiky, fitness a silového trojboja v Bratislave, je usporiadateľom podujatia VTJ Technika a FBC Lip-tovský Mikuláš v spolupráci s ob-

cou Zuberec a pod záštitou starostu obce Zuberec Ing. Vladimíra Šišku. Možnosť organizovať toto podujatie sme dostali po veľmi pozitívnych ohlasoch z minulých súťaží nielen od športovcov, ale aj ich trénerov, rozhodcov či samotnej asociácie tohto športu.

Svedkami súperenia o titul MAJSTER SLOVENSKEJ sa staneme v sobotu 4. 6. 2011. Súťaž sa bude v týchto kategóriách: Kulturistika do 70 kg, do 80 kg a nad 80 kg, Klasická kulturistika, Fitness junióri, Fitness juniorky do 163 cm a nad 163 cm, Body fitness do 163 cm a

nad 163 cm a Vekové – v tejto kategórii môžu súťažiť tí športovci, ktorí v roku 2011 dosiahli alebo dosiahnu vek 21 rokov a mladší.

Začiatok podujatia bude o 14.00 hodine. Podrobnejšie informácie a harmonogram podujatia budú zverejnené aj na www.zuberec.sk. (pš)

V škole tanca bolo Zuberčanov málo

Školu tanca v Zuberco poznáme najmä z programu Podroháčskych folklórnych slávností. Cieľom tej, ktorá sa v sále kultúrneho domu konala 25. februára 2011, bolo prilákať mladých, ktorí nepôsobia v rôznych folklórnych zoskupeniach, ale majú záujem naučiť sa tancovať ľudové tance. Organizátorom celej akcie bola Zuzana Jagelkova z Habovky, do tanca hrala ľudová hudba FS Oravan z Nižnej. Školu viedol Vlado Michalka, ktorý je jedným z najuznávanejších pedagógov tanca v oblasti folklóru.

Škola začínala o 19. hod. výučbou tancov z Raslavíc a pokračovala Čiernym Balogom. Na záver sa, pre veľký záujem, ako bonus, neplánovane pridala aj škola goralského tanca pod vedením Roba Vavreka z Lieseku.

Celý večer sa niesol v znamení veľkej energie a chuti naučiť sa a plnými priehŕšťami nabrať nové vedomosti od skúseného majstra, ktorý nemal problém zabávať celú

sálu vtipnými pripomienkami a situáciami.

Po oficiálnom skončení sa ľudová hudba v zložení: primáš Peter Pakos, druhé husle Adam Šiška, kontra Peter Pilarčík, basa Martin Hadry a cimbal Marek Strežo, presunula do vestibulu, kde sa zišli všetci, čo vydržali do konca a na rozlúčku sa hrali a spievali pesničky na želanie.

Všetko sa končilo s hlavami plnými zážitkov asi o 2. hod. v noci. Všetci zúčastnení si pochvaľovali atmosféru. Určite si takúto školu tanca zopakujeme. A možno príde i viac záujemcov. Boli sme prekvapení ako málo Zuberčanov sa v sále ukázalo. Pevne dúfam, že nabudúce budeme vo väčšine...

Text a foto: Adam Šiška

Zuberčania asi všetci vedia tancovať. Do školy tanca ich prišlo málo.

Už je basa pochovaná

Tohtoročný fašiang bol veru poriadne dlhý. Až taký, že keď bolo treba pochovať basu, už v Zuberco turistov nebolo. Lebo najčastejšie v minulosti tak bývalo, že Podroháčska folklórna skupina tento svoj parádny program na ostatky uvádzala pre pár Zuberčanov a plnú sálu turistov. Tohtoročné ostatky boli až 8. marca, keď už jaré prázdniny skončili a chaty i penzióny mali hostí pomenej. Personál sa mohol ísť zabávať. A tak aj bolo, basu prišli okrem folkloristov pochovať zamestnanci hotelov, chát a penziónov. Zozbieralo sa ich vyše 200. Veselo bolo len dovtedy, kým muzikanti nepriniesli basu a Richard Pardek jej spolu s ostatnými zaspieval tradičné Dolóres, dolóres... To už bola polnoc a zábave koniec. Škoda, že len do najbližšej soboty. Móres – v pôste zábav sa zdržiavať - dnes drží iba stárež. Mládeži sú tieto zvyky cudzie. A veru by sa im zišli. Lebo aj priveľa zábav niekedy škodí.

Text: D. Žuffová
Foto: Vladimír Žuffa

Dôchodcovia, hláste sa!

Do Krakova

Klub dôchodcov organizuje v sobotu 14. mája 2011 autobusový zájazd na Deň Božieho milosrdenstva s Rádiom LUMEN do Krakova. Na túto významnú celoslovenskú kresťanskú púť v tomto roku prisľúbil účasť aj otec kardinál Tomko, ktorý bude hlavným celebrantom. Prihlásiť sa môžete u Antónie Šuriňákovovej č. t. 5395 213.

Do Jablonky a Oravíc

V stredu 18. mája sa dôchodcovia chystajú na trh do Jablonky a cestou naspäť na kúpanie do Oravíc. Záujemci, hláste sa u Anny Pardekovej, č. t. 5395 302.

Do Maďarska

Každý rok koncom mája sa plný autobus zuberckých dôchodcov vyberie spoznávať pamätihodnosti a pútnické miesta na Slovensku i v zahraničí. Vlni spoznávali metropolu východného Slovenska Košice, v tomto roku majú naplánovaný výlet na juh Slovenska a do Maďarska. Všetko sa pripravuje už dlhšie. Termín je určený na 24. a 25. mája 2011.

V prvý deň je v programe návšteva Ostrihomu a jeho pamätihodností, najmä baziliky. Popoludní to bude plavba loďou po Dunaji a ubytovanie v Štúrove. Na druhý deň dôchodcovia zamieria do Višegradu a Budapešti.

Poplatok na účastníka je 40 €. Prihlásiť sa a zaplatiť treba do 14. mája u Anny Pardekovej. Blížšie informácie poskytne predseda klubu dôchodcov Ján Mafus.

Spieva celá rodina

Súťažou oravských rodín v speve ľudových piesní sa MŠ Vitanová rozhodla ukončiť tohtoročné Fašiangy. Súťaže s tradičným názvom Spieva celá rodina sa zúčastnilo šesť rodín z okresu Tvrdošín. Podmienkou bola účasť predškôlaka.

Materskú školu Zuberec zastupovala vo Vitanovej rodina Janoštinová. Ocko Richard, mamička Markéta, synovia Viktor, Lukáško aj malá Martuška v zuberských krojoch po vystúpení zožali búrlivý potlesk.

Súťažiacie rodiny z Hladovky, Suchej Hory, Štefanova, Vitanovej, Zuberca a Čimhovej predvedli veľmi pekné výkony a porota mala pri rozhodovaní ťažkú úlohu. Z víťazstva a ocenenia najkrajšie spievajúcej rodiny sa nakoniec tešila rodina Richarda Janoštiny. Predškôlak Lukáš Janoštin si odniesol aj cenu za najnepšie spievajúceho predškôlaka.

Všetky súťažiacie rodiny počas prestávky prispeli spevom, hrou na hudobných nástrojoch a humorným slovom k príjemnej nedeľnej fašiangovej atmosfére. Text a foto: Mgr. Kamila Šišková

Maľovali vajička

Na Veľkú noc sa pripravovali aj v materskej škole. V triede najmenších škôlkárov – slniečok, sa 8. apríla zišli mamičky a spolu s deťmi a pani učiteľkami zdobili vajička. Vyskúšali si rôzne techniky: olepovali vajička pestrofarebnými papiermi, kvietočkami, farebnými páskami, servítkami. Vyrábali kohútikov, kreslili. Deti zaujalo pletenie prútených korbáčov, niektoré ich hneď aj vyskúšali. Nakoniec všetko ozdobili farebnými stužkami a urobili si krásnu výstavku. Iste sa už tešia, ako si svojimi výtvmi pred sviatkami ozdobia svoje domovy.

Text a foto: Eva Bebejová

Chuť a vôňa fašiangov

Fašiangové posedenie pri smažených šiškách mali zuberskí škôlkári 7. marca popoludní. Stoly boli plné rôznych druhov chutných šišiek, ktoré napiekli nielen pani učiteľky a tety zo škôlky, ale aj niektoré mamičky.

Pozvanie neodmietli ani oteckovia, starí rodičia a súrodenci detí. Po celej materskej škole sa šírila chuť a vôňa fašiangov. Malí škôlkári si v príjemnej atmosfére vypočuli rozprávania o zvykoch a tradíciách obce. Najlepšie zo všetkého bolo určite ochutnávanie smažených šišiek a fánok s nasledovnou výmenou receptov.

Text a foto: K. Majerčáková

Gulášfest 2011

O najlepších guláš sa už bude súťažiť aj v Zuberi. V posledných rokoch zariadenia cestovného ruchu usporiadajú rôzne aktivity na prilákanie hostí, ale aj kvôli zábave a stretnutiam priateľov. Rozmohli sa najmä zabíjačky a varenie gulášu. Zabíjačky patria k zime a guláš k letu. Pre hostí, Zuberčanov i všetkých záujemcov z okolia pripravuje Penzión Pribiskô I. ročník gulášfestu. Týmto atraktívnym podujatím sa chystá začať letnú turistickú sezónu 2011.

Všetko sa chystá na sobotu 11. júna v areáli penziónu. Záujemcovia o súťaženie vo varení gulášu sa môžu prihlásiť na e-mailovej adrese:

penzion@penzionpribisko.sk alebo telefonicky na 0907 873336 do 10. júna 2010. Súťaže sa môžu zúčastniť družstvá aj jednotlivci. Podrobnosti o podmienkach súťaže nájdete na www.penzionpribisko.sk. Chystá sa aj zaujímavý kultúrny program.

Vypísané z matriky roku 2011

Narodili sa

- 26. 1. 2011 Teodor Pintek
- 8. 3. 2011 Leonard Geschwandtner
- 8. 3. 2011 Lenka Ferancová
- 18. 3. 2011 Maroš Šiška
- 23. 3. 2011 Lucia Kaniščáková
- 6. 4. 2011 Miroslava Vrláková
- 13. 4. 2011 Tibor Šenkár

Manželstvo uzavreli

- 19. 3. 2011 Peter Schnierer a Joana Magdalena Strzebońska

Odprevali sme na poslednej ceste

- 9. 4. 2011 Cecília Kľuchťáková (1930)

Blahoželáme jubilantom

80 rokov

- 5. 4. Štefan Kovalčík

75 rokov

- 29. 3. Viliam Kľuchťák
- 1. 4. Elena Borsíková

70 rokov

- 4. 4. Alojz Šuriňák
- 22. 4. Pavol Palčo

Majstrovstvá sveta v hokeji na veľkopošnom plátne

V piatok 29. apríla 2011 sa v Bratislave a Košiciach začínajú Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji. Penzión Pribiskô srdečne pozýva všetkých záujemcov sledovať zápasy slovenskej reprezentácie a všetky zápasy semifinálovej a finálovej skupiny na veľkopošnom plátne. Premietat sa bude v novej budove penziónu.

Príďte v spoločnosti priateľov prežívať napätie, radosť a možno aj smútok z víťazstiev i prehier našich hokejistov. K dobrej nálade patrí i dobré pivo. Ak si kúpite jedno veľké, malé pivo k tomu dostanete grátis.

Penzión Pribiskô sa teší na všetkých hokejových fanúšikov.

BOKAMI Západných Tatier 2011

V dňoch 1. až 3. apríla sa konal už 4. ročník pretekov dvojíc v skialpinizme „BOKAMI Západných Tatier“. Napriek nedostatku snehu počas tejto zimy sa organizátorom podarilo pripraviť kvalitné preteky.

1. apríla sa na štart postavilo 33. dvojíc z troch krajín a hoci ich na štarte víťal dážď a na trati sprevádzala hmla, počas ďalších dvoch dní zažili pekné počasie. Večerný program pretekárov bol vyplnený nielen výkladom trate na ďalší deň, ale aj premietaním filmov s horskou tematikou. Za tri dni strávené v Západných Tatrách sa podarilo pretekárom prejsť 41 kilometrov s prevýšením 5200 metrov. Prechody úbočiami Západných Tatier,

výstupy na ich hrebeň s prvkami lezenia a zjazdy v náročnom, ale nádhernom teréne, určite zanechali v každom pretekárovi nezabudnuteľný zážitok. Za Západné Tatry sever bol riaditeľom pretekov Branislav Jurina zo Zuberca.

Víťazi

Muži, 18 dvojíc

1. Milan Madaj (James Bobrovec), Milan Pisarcík (HK JAMES Dolný Kubín)

Ženy, 2 dvojice

1. Simona Triznová, Michaela Danková (Skialp Bobrovec)

Veteráni, 8 dvojíc

1. Mikuláš Gebura (HK JAMES Dolný Kubín), Pavol Ohrádka (HK Skialpinizmus.sk)

Zmiešané dvojice, 5 dvojíc

1. Viola Drenková, Jaroslav Janiček (HK JAMES Liptovský Hrádok) (bj)

Skialpinisti pozývajú

Skialpinisti zo Zuberca na leto 2011 pripravujú niekoľko podujatí. Už teraz všetkých záujemcov o šport pozývajú:

11. júna na 1-dňové cyklistické podujatie okolo Tatier

18. júna na cyklo maratón Bratislava - Jasná

24. júna na Zuberský duatlon (jj)

Tatarkov memoriál už tretí raz vyhral Rastó Šroba

V soboru 12. marca 2011 sa členovia HZS Západné Tatry – sever zúčastnili medzinárodných pretekov „Tatarkov memoriál“. Rastó Šroba sa stal už po tretíkrát celkovým víťazom týchto náročných pretekov horských záchranárov. František Fukas skončil na 29. mieste. V kategórii nad 40 rokov vyhral

Milan Madaj z HZS Západné Tatry - juh a v tej istej kategórii sa umiestnil na 4. mieste Rudolf Žuffa.

Na medzinárodných pretekoch HS dvojíc v skialpinizme v Žiarskej doline 19. marca 2011 obsadili súrodenci Beata a Braňo Jurinovi vo svojej kategórii pekné 6. miesto. (hs)

Preteky Bokami Západných Tatier patria vo svojej kategórii k najnáročnejším.
Foto: Peter Paľa

Oravaman triatlon

Rozprávať o krásnej a výnimočnosti Roháčov je plynutie slovami. Zuberca a jeho okolie ponúka výborné podmienky pre rôzne zimné, letné a adrenalínové športy. Počas roka sa v obci organizuje viacero športových súťaží či už na miestnej, regionálnej alebo celoslovenskej úrovni. Tento rok sa pod Roháčmi uskutočnia nové preteky - Oravaman triatlon, ktoré organizuje obec Zuberca spoločne s Penziónom Pribiskô. Ide o kombináciu plávania, cestnej cyklistiky a vysokohorského behu. Preteky sú výnimočné vďaka profilu trasy a dlžke jednotlivých disciplín. Plavecká časť sa uskutoční na Liptovskej Mare, v Sielnickej zátoke. Po plávaní pretekári pokračujú na bicykloch cez horský prechod Huty do Zuberca, Habovky, Blatnej Doliny, Zuberca až na Ťatliakovu chatu. Pri chate ne-

chajú bicykle a pokračujú behom na Rákňu, Dlhý Úplaz, sedlo pod Lúčnou, Látanú dolinu až do lyžiarskeho strediska Spálená. Jednotlivé disciplíny merajú 2 km – 55 km – 10 km. Pretakári prekonajú až 2000 m prevýšenie. Pretekov sa zúčastnia viacerí poprední triatlonisti zo Slovenska. Pozvaní sú aj slovenskí, českí a poľskí horskí záchranári. Sporením preteku bude štart trojčlenných štafiet, ktoré môžu byť zmiešané. Preteky sa konajú pod záštitou ministra financií Ivana Mikloša.

Spoločnými silami môžeme vytvoriť najkrajšie a zrejme najťažšie triatlonové preteky v rámci strednej Európy.

Preteky sa uskutočnia 23. júla 2011 so štartom o 9.30 hod. v Sielnickej zátoke. Organizátori pozývajú všetkých Zuberčanov povzbudzovať pretekárov na Holicu, ku kostolu v Zuberici alebo na stúpanie k Ťatliakovej chate. Všetky potrebné informácie nájdete na www.oravaman.info.sk.

V mene organizačného kolektívu Peter Paľa, riaditeľ pretekov

HZS počas zimy

Zimná sezóna 2010/2011 bola typická malým množstvom napadnutého prírodného snehu. Najviac nasnežilo ešte pred vianočnými sviatkami. Potom počas celej zimy pripadlo v prírastkoch len do 20 cm, čo je oproti predošlým zimám podpriemerné. Našťastie aspoň mrzlo a tak na zjazdovkách „nasnežili“ dostatok umelého snehu pre lyžiarov.

My sme spolu s dobrovoľnými záchranármi zabezpečovali lyžiarsku zá-

chrannú službu na zjazdovkách v Spálenej a doteraz sme ošetrili okolo 90 úrazov. Jedenkrát sme pri vážnom úraze na transport použili vrtuľník z Popradu. Lyžiarska sezóna ešte pokračuje a ak bude v noci ešte prímrazať, mohla by lyžovačka vydržať až do Veľkej noci. V horách sa toho našťastie veľa neudialo, vážny úraz mal len poľský horolezec, keď padal 50 m pri lezení ľadopádu v Kvačianskej doline. (hs)

Cena Milotína 2011

V sobotu 5. marca 2011 podvečer sa lyžiarske stredisko Milotín začalo zapíňať lyžovaniu chtivými Zuberčanmi. Prišli si zasúťažiť už na tradičné obecné preteky v paralelnom slalome organizované pri večernom osvetlení. Organizátori Lyžiarske stredisko Milotín, Koliba JOSU, TJ Roháče a Obecný úrad Zuberca nenechali nič na náhodu. Prizvali si aj zaujímavých sponzorov a všetci spolu pripravili pre účastníkov výbornú zábavu na snehu. Celkom za zaregistrovalo 60 súťažiacich, podporiť ich prišlo vyše 200 divákov. Atmosféru doplnil aj tradičný zuberský komentátor športových podujatí Štefan Škerda. Vládla tu jednoduchá radosť z lyžovania a príjemná pohoda. Víťazi jednotlivých kategórií si okrem diplomov odnášali domov aj drobné ceny venované sponzorom. Ceny Milotína za rok 2011 získali:

Deti do 7 rokov: 1. Miroslava Mydlárová, 2. Zuzana Valeková, 3. Miroslav Škorík

Dievčatá 8 – 11 rokov: 1. Michaela Šuriňáková, 2. Tamara Škoriková, 3. Erika Jurinová

Chlapci 8 – 11 rokov: 1. Tomáš Jurina, 2. Jakub Valek, 3. Adam Pilár

Dievčatá 12 – 15 rokov: 1. Natália Pilárová, 2. Miroslava Urbanová, 3. Zuzana Borsíková

Chlapci 12 – 15 rokov: 1. Dávid Šuriňák, 2. Michal Filek, 3. Martin Ballek

Ženy 16 – 31 rokov: 1. Mária Šiš-

ková, 2. Lucia Hudecová

Muži 16 až 31 rokov: 1. Matej Šiška, 2. Marek Jančo, 3. Michal Bažík

Ženy 31 – 50 rokov: 1. Mária Šišková, 2. Anna Jurinová, 3. Zuzana Valeková

Muži 31 – 50 rokov: 1. Martin Mištin, 2. Marek Žuffa, 3. Marek Šiška

Ženy nad 50 rokov: 1. Marta Janoštinová, 2. Marta Harmatová

Muži nad 50 rokov: 1. Miroslav Urban, 2. Viliam Šiška, 3. Daniel Šiška

Snowboard: 1. Pavol Litva, 2. Lukáš Kulina, 3. Šimon Gejdoš (mj)

Obnoví sa Goralský klobúk?

Lyžovanie v Roháčoch má dlhoročnú tradíciu a siaha až do prvej polovice dvadsiateho storočia. Prvé preteky v zjazde sa tu konali už v roku 1941 zo Zeleného dolu Tobogánom k Ťatliakovmu pliesku. Od roku 1956 sa organizoval Goralský klobúk. Tieto preteky sa konali vždy v prvej dekáde mája na počesť oslobodenia Československa. Postupne sa ich úroveň zvyšovala a ako medzinárodné preteky boli zaradené do kategória FIS – B. Pravidelne sa ich zúčastňovala aj reprezentácia Československa. Uskutočnilo sa celkom 28 ročníkov, posledné boli v roku 1993. V rámci posledných ročníkov tu bývali vyhlasované aj výsledky českého a slovenského pohára v zjazdovom lyžovaní v kategórii ženy, muži, dorastenci a dorastenci.

Keďže Goralský klobúk sa lyžoval v chránených územiach, po roku 1983 boli kvôli ochrane prírody preteky zastavené. Široký zbor organizátorov sa stretol ešte dvakrát na funkcionárskych pretekoch, no v roku 1985 Goralský klobúk definitívne skončil.

V roku 1997 sa funkcionári TJ pokúsili preteky obnoviť, ale už na zjazdovke v Spálenej. Konali sa dva ročníky a od roku 1988 sa preteky opäť neorganizovali. V tomto roku si Telovýchovná jednota Roháče pripomína 60. výročie svojho založenia (prvá športová organizácia SOKOL vznikla v Zubercoi v roku 1951) a tak sa milovníci lyžovania sa stretli v sobotu 2. apríla v Spálenej a pokúsili sa Goralský klobúk oživiť.

Ideálne snehové podmienky a krásne počasie veštli, že pokus bude úspešný. Firma Tatrwest s TJ Rohá-

če a obecným úradom vytvorili pre preteky ideálne podmienky po stránke športovej, technickej, kultúrnej, ale aj organizačnej. Všetko dopadlo nad očakávanie. Dúfajme, že bude nasledovať aj dlhoročné pokračovanie.

Víťazi:

Ženy nad 50 rokov: Marta Janoštinová, TJ Roháče Zuberec - 1.52.13

Muži nad 55 rokov: Jaroslav Dedečius, Legia Varšava - 1.26.13

Ženy do 55 rokov: Anna Jurinová, TJ Roháče Zuberec - 1.33.82

Muži do 55 rokov: Dušan Ambros, ASC Bratislava - 1.19.65

Ženy do 35 rokov: Zuzana Valeková, TJ Roháče Zuberec - 1.42.01

Muži do 35 rokov: Igor Urban, Penzión Kúria, D. Kubín - 1.19.82

Dievčatá do 18 rokov: Natália Pilárová, TJ Roháče Zuberec - 1.29.74

Cena Páleníč

Tohtoročná zima na Slovensku skialpinistom veľmi nepriala. Pre nedostatok snehu v Roháčoch skialpinisti najčastejšie trénovali na zjazdových tratiach na technickom snehu. Aj 6. ročníku skialpinistických pretekov o Cenu Páleníč chýbal sneh. Pretekári vyšliapali na lyžiach po zjazdovke v Janovkách, prešli po vlastných na zjazdovku Milotín, zlyžovali a opäť ju vyšliapali navrch. Štart i cieľ pretekov bol v lyžiarskom stredisku Janovky. Zásluhou organizátorov a sponzorov mali preteky dobrú športovú i spoločenskú úroveň.

Výsledky

Ženy od 18 do 40 rokov: 1. Alžbeta Železníková, 2. Janka Žuffová, 3. Zuzana Železníková

Ženy na 40 rokov: 1. Viera Šróbová, 2. Viera Kulinová, 3. Júlia Volnárová

Muži do 18 rokov: 1. Roman Šroba, 2. Denis Šroba

Muži od 18 do 45 rokov: 1. Peter Paľa, 2. Branislav Jurina, 3. Michal

Brienik

Muži od 45 do 60 rokov: 1. Ján Jurina, 2. Peter Železník, 3. Miroslav Urban

Muži nad 60 rokov: 1. Jaroslav Kozák, 2. Peter Volnár, 3. Milan Mariňok

Dvojice: 1. Pavol a Eva Brečkovci, 2. Maroš a Andrea Filekovci, 3. Peter a Anna Bažíkovci

Text a foto: Ján Jurina

Štart i cieľ pretekov Cena Páleníč bol v lyžiarskom stredisku Janovky.

Najlepší z našich bol Jakub Valek

Tohtoročná zima bola veľmi chudobná na prírodný sneh, no vďaka snehovým delám a množstvu mrazivých nocí si majitelia lyžiarskych stredísk vedia poradiť. S blížiacou sa jarou však snežné lúče silnejú a zvyšuje sa teplota. V strede marca už býva väčšina lyžiarskych stredísk na Slovensku zatvorená. V Roháčoch je to trochu inak. Práve v jarných mesiacoch sa tu vytvárajú výborné podmienky na usporiadanie lyžiarskych pretekov.

Aj v tomto roku sa v dňoch 25. až 27. marca stretli v Roháčoch deti zo Slovenska, Česka a Poľska na 37. ročníku medzinárodných lyžiarskych pretekov v obrovskom slalome o Goralský klobúčik. Mnohí si trať, na ktorej sa pretekalo, vyskúšali už v piatok. V sobotu po slávnostnom otvorení prebehla kvalifikácia. V šiestich kategóriách pretekalo celkom 456 detí. Počasie nie veľmi prialo, bola hmla a snežilo, ale malým pretekárom to vôbec nevadilo.

Večer o 18. hodine bola pre vedúcich porada a pre účastníkov a ich trénerov program v sále kultúrneho domu. O hlboký kultúrny zážitok sa postarala

MUDr. Eva Brečková so svojimi tanečnými súbormi. V účastníkoch zanechal tie najlepšie dojmy. Nechápavo krútili hlavami ako v takej malej dedine môže vyrásť toľko talentovaných detí a podávať takmer profesionálne výkony.

Mrazivé nedeľné ráno a vyjasnená obloha ukázali Roháče v plnej kráse. Dobrá trať, ale aj práca všetkých organizátorov naplnili očakávania trénerov a vedúcich družstiev. Tí po skončení pretekov nešetřili slovami chvály. Organizátori pre víťazov pripravili aj pekné ceny. V každej kategórii sa vyhodnocovalo 6 pretekárov a každý zúčastnený dostal suveníry – malý goralský klobúčik.

Ďakujeme všetkým organizátorom ktorí svojou prácou prispeli k vynikajúcej úrovni pretekov. Ďakujeme aj sponzorom, ktorí svojimi darmi pomohli zvýšiť úroveň podujatia a urobili tak dobrú reklamu Zuberu ďaleko za hranicami Oravy, ale aj Slovenska.

Výsledky (uvádzame meno a čas víťaza a poradie pretekárov TJ Roháče Zuberec):

Superbaby dievčatá

1. Emma Murínová, LK Valčianska dolina - 0.49.29
6. Nina Mydliarová (0.52.97),
15. Katarína Šrobová (0.56.76),
22. Zuzana Valeková (0.58.85)

Superbaby chlapci

1. Matyáš Bitta, SKI MSA Dolní Benešov, ČR - 0.47.83
33. Miroslav Škorík (1.03.25)

Mladšie predžiačky

1. Alica Surová, ŽP Podbrezová - 0.45.49
13. Erika Jurinová (0.49.31)

Mladší predžiáci

1. Václav Kliem, LK Viktory Bratislava - 0.45.06
5. Jakub Valek (0.46.68),
10. Adrián Kendera (0.48.64),
14. Martin Filek (0.49.67)

Staršie predžiačky

1. Eva Mária Striežová, LK Šachtický, B. Bystrica - 0.44.95
12. Tamara Škoriková (0.48.44),
20. Soňa Hudecová (0.49.42),
25. Michaela Šuriňáková (0.50.19)

Starší predžiáci

- Kuba Matulka MKN, Gliwice, Poľsko - 0.44.67
6. Tomáš Jurina (0.46.07)

Stano Jandura, foto: Anna Jurinová

V kategórii mladších predžiačkov bol na 5. mieste Jakub Valek.

Najmladší zuberský lyžiari si súťaženie na Klobúčiku užívali.